

12.2.2003

1451/4/02

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Ilkka Rautio

Esittelijä: Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Juha Haapamäki

SALASSAPIDETTÄVÄT TIEDOT ESITUTKINTAPÖYTÄKIRJASSA

1
KANTELU

A pyytää 4.6.2002 eduskunnan oikeusasiamiehelle osoittamassaan kantelukirjoituksessa oikeusasiamiestä tutkimaan Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen rikosylikonstaapelin B:n menettelyä esitutkinnassa. Erityisesti A arvostelee B:n käytöstä, esitutkintapöytäkirjan liitteitä, kotietsintää ja kiinniottonsa pituutta. A kiinnittää huomiota myös asian esitutkinnan ja syyteharkinnan keston.

2
SELVITYS

3
RATKAISU

Esitutkintapöytäkirjan liitteet

Esitutkintapöytäkirjaan on liitetty kyseisen esitutkinnan kannalta ulkopuolisten henkilöiden leimaverolaskelmia sellaisenaan "vertailutiedoksi".

Vuoden 2000 alusta voimaan tullut verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetussa laissa vahva pääsääntö on, että verotusasiakirjat, jotka koskevat verovelvollisen taloudellista asemaa, sekä muut sellaiset verotusasiakirjat, joista ilmenee tunnistettavissa olevaa verovelvollista koskevia tietoja, on pidettävä salassa. Tilanne on ollut sama aiemminkin voimassa olleen lain aikana. Nyt kysymyksessä olevat leimaverolaskelmat ovatkin käsitykseni mukaan asiakirjoja, joissa on salassapidettäviä tietoja.

Näin ollen rikosylikonstaapeli B:n ja tutkinnanjohtaja C:n ei olisi tullut liittää ko. laskelmia esitutkintapöytäkirjaan ainakaan siten, että yksittäiset verovelvolliset olivat niistä tunnistettavissa. Myös Helsingin kihlakunnan poliisipäällikkö ja sisäasiainministeriön poliisiosasto ovat katsoneet, että ko. henkilötietoja ei olisi tullut liittää esitutkintapöytäkirjaan. Haluttu vertailutieto olisi käsitykseni mukaan välittynyt esimerkiksi tekemällä tapauksista "anonyymejä". Samoin olisi ko. henkilöiden kuulustelumahdollisuus voitu varmistaa muutoinkin kuin liittämällä heitä koskevat verolaskelmat sellaisinaan esitutkintapöytäkirjaan.

Kun tiedossani ei ole seikkoja, jotka antaisivat aihetta epäillä menettelystä aiheutuneen konkreettista vahinkoa, niin pidän riittävänä, että saatan käsitykseni C:n ja B:n moitittavasta menettelystä heidän tietoonsa.

Edellä on todettu, että esitutkintapöytäkirja ei vielä ole tullut julkiseksi ja ko. tietojen laajempaa leviämistä voidaan vielä rajoittaa. Tässä tarkoituksessa kiinnitän asiassa syyttäjänä toimivan kihlakunnansyyttäjä D:n huomiota edellä lausumaani.

3.3

Toimenpiteet

Saatan esitutkintapöytäkirjan liitteitä koskevan käsitykseni rikostarkastaja C:n ja rikosylikonstaapeli B:n tietoon. Lisäksi kiinnitän tähän seikkaan kihlakunnansyyttäjä D:n huomiota asian jatkokäsittelyä silmällä pitäen. Tässä tarkoituksessa lähetän heille jäljennöksen tästä päätöksestäni.

Muihin toimenpiteisiin kirjoitus ei anna aihetta.

Kantelukirjoituksen liitteet palautetaan oheisena.